

Studiehandledning

Utbildningen vänder sig till dig som har erfarenhet av psykisk ohälsa, psykisk funktionsnedsättning eller till dig som är anhörig. De flesta av er är medlemmar i någon av de 14 patient-, brukar- och anhörigorganisationer som är anslutna till NSPH, **Nationell Samverkan för Psykisk Hälsa**. Du som deltar bör förstås också på något sätt vara intresserad av utbildningens syfte. Utbildningen är en förberedelse för en mer aktiv roll som medlem i en förening eller som representant i olika inflytandeinitiativ. Intresset för aktiv medverkan av personer med patient-, brukar- eller anhörigerfarenhet i styrning och utveckling av kommunens eller landstingens verksamhet ökar. Föreningarna inom psykiatriområdet behöver fler aktiva representanter som kan medverka i olika inflytandesammanhang, som exempelvis samverkansgrupper, brukarråd eller som informatörer.

Denna utbildning syftar till att förbereda fler att bli engagerade i initiativ för att öka patient-, brukar- och anhöriginflytandet. Den vänder sig både till medlemmar i föreningarna och till personer som inte är medlemmar i någon förening ännu. En förhoppning är att cirkeln ska leda till att föreningarna inom psykiatriområdet blir starkare och hittar bra sätt att samverka så att deras gemensamma kraft och genomslag ökar.

Antal deltagare i studiecirkeln

Fördelen med studiecirkelformen är gruppens storlek. När det gäller denna studiecirkel rekommenderar vi grupper med mellan 7–9 personer. Då får man som deltagare möjlighet att ta plats och får återkoppling på det man gör och säger. Det begränsade antalet personer i gruppen kan också underlätta att trygghet skapas.

Studiecirkel eller kortkurs på folkhögskola

I mellanstora och större städer kan studiecirkelformen passa bäst. I mer glesbefolkade trakter kan det vara svårt att få ihop en studiecirkel och då kan en kortkurs på folkhögskola passa bättre. Kostnaderna för deltagarna kan hållas nere med hjälp av SPSM-bidrag (Specialpedagogiska skolmyndigheten). Försök alltid få kommunen eller landstinget att bidra ekonomiskt för att utbildningen ska kunna genomföras. Det är i deras intresse att det finns utbildade representanter.

Utbildningens två delar

Utbildningen **Med starkare röst** består av två delar. **Del 1** omfattar själva studiematerialet i nio avsnitt, diskussionsfrågor samt ordlista och läs/webb-tips. **Del 2**, som du nu håller i handen, är indelad i nio avsnitt som motsvarar avsnitten i del 1. I varje avsnitt finns **studiehandledning** och förslag till **aktiviteter**. Sist i detta material finns en **fördjupning**, där tanken är att den ska fungera lite som en uppslagsdel som ni kan gå igenom gemensamt i gruppen. Ett annat alternativ är att de som vill, läser igenom texterna mellan träffarna. Ytterligare en möjlighet är att cirkelledaren eller någon av deltagarna utifrån en fördjupningstext förbereder en kort föredragning för resten av gruppen. Detta blir då också ett tillfälle för deltagarna att öva på att presentera något inför en grupp.

Den här delen innehåller tips på hur man kan lägga upp arbetet i studiecirkeln och dessutom övningar som passar vid de olika träffarna. En bärande tanke med cirkeln är att den ska innehålla mycket aktiviteter, att ni deltagare genom olika övningar ska samarbeta kring olika frågor. Vi rekommenderar er att lägga tid på övningarna. Ofta utvecklas man mer om man får uppleva och testa än om lärandet bara sker genom att man läser och diskuterar. Ledaren och gruppen bestämmer själva vilka övningar ni vill göra och när under träffen det är lämpligt.

Ett avsnitt per träff kan vara lämpligt men vill man hinna med mer diskussion och fördjupning är två träffar per avsnitt också en möjlighet. Utbildningen kan också läggas upp som en två-tre dagars kortkurs i samarbete med en folkhögskola.

Bredvidläsningslitteratur

Alla cirkeldeltagare ska ha skriften **Hitta rätt! En vägledning till brukarinflytande i socialtjänsten och psykiatrin**. Den kommer ni att använda under cirkelns gång. Hitta rätt! kompletterar studiematerialet och handlar om hur främst psykiatrin och socialtjänsten kan agera för att göra det möjligt för patienter, brukare och anhöriga att bli delaktiga.

I skriften **Så vill vi ha det** har organisationerna i nätverket NSPH utgått från sina framtidsversioner med specifika krav och önskemål. I nätverksarbetet enades organisationerna 2006 kring gemensamma ståndpunkter och förslag till förändringar som alla kunde stå för. Med den skriften som underlag kan ni själva formulera hur ni vill ha det lokalt eller regionalt i dessa och andra frågor, till exempel när ni arbetar med handlingsplaner.

Boken **Kunskap att hämta** är också bra att ha tillgänglig under cirkeln. Den ger inspiration och idéer och beskriver modeller för patient-, brukar- och anhörigmedverkan på såväl nationell som lokal nivå.

På www.nsph.se finns uppgifter om hur ni beställer eller köper in material. På hemsidan kommer det att samlas uppgifter om de olika cirkelarna, om hur olika cirklar arbetar och tips på kompletterande material.